

SZOLNOK-DOBOKA

Megjelen minden csütörtökön.

Szerkesztőség a Sörház-utczában I. sz. a. az emeleten van.

Szerkesztőségi óra minden hétköznapon d. u. 2—3.

Felelős szerkesztő:

Dr. Br. HORVÁTH EMIL.

Hirdetési árak egész oldal 48 K.

Hivatalos hirdetések árszabály szerint.

Előfizetési ár: egész évre 10 K.

Néptanítóknak, lelkészeknek és körjegyzőknek 8 kor.

Kisipar, háziipar.

Budapest, decz. 6.

A napokban az a híradás jelent meg a sajtóban, hogy Tallián földmívelésügyi miniszter a jövő év tavaszán a városligeti mezőgazdasági muzeumban háziipari kiállítást rendeztet, a mely vásárral lesz egybekötve, nyilvános szemlére kerül minden, a mit a tél folyamán a háziipari kurzusokon készítenek. Mert ha kevés szó is esik róla, de falvainkban igen sok helyen még mindig folyik az a dicséretre méltó akció, hogy a nép télen át könnyen elsajátítható téli keresetforrást ismerjen meg és a hosszú tél kényyszerű henyelését kényerszerző foglalkozással váltsa föl.

A földmívelésügyi miniszter, mikor a tavaszi kiállítás és vásár eszméjét végrehajtani rendelte, azon szempont mellett, hogy széles körben megismerjék a háziipari készítményeket és vásárolják is meg, az a szándék is vezet, hogy már eleve tárgyalanná váljék egy olyan vélemény, mintha a mezőgazdasági háziipar a kisipar megrontására lenne.

A kiállítás nyilván ezt fogja tanusítani. Hiszen a mezőgazdasági háziipar sem nem gerálja, sem készítményeivel nem tünteti fel, mintha a szakbeli iparral versenyezni tudna és akarna. Mert nem is akar azzal versenyezni. Célja az, hogy ott, ahol a nyers anyagok kéznél vannak, ahol van fűzfa, ott kosarakat, ahol van nádas és sás, ott kosokat, gyékénytakarókat készítsenek. Felhasználják az eddig jobbra alomnak felhasználódott kukorica-csutkát, eszkábálnak a házi szükségletben felhasználható dolgokat. Szóval csak arra veti magát a mezőgazdasági háziipar, a mire a mezőgazdasági foglalkozásban van szükség. Az ipar nem veti magát arra, mert nem is találja meg számítását, hogy például csemegeszőlő szállítására alkalmas fűzfakosarat, baromfiszállítására szükséges kasokat és a nyerstermények forga-

lomba hozására szükséges tárgyakat előállítsa. Ez nagyon alkalmas téli foglalkozás a tétlen földművelőnek.

A kisipar szorult helyzetét, ugyan azzal még senki sem motiválta, hogy a földmives ember egyébként is jobbra csak a maga szükségleteinek céljaira télen által valami munkával eltöltötte az időt. Aminthogy pld. Svájcban egy csöppet sem szorította meg az óra-ipart, hogy a Szentgotthárd-hegy körüli svájci falvacskák lakói megannyi órakerék készítő háziiparosok, pedig hol állunk még mi attól és viszonyaink szerint sohasem leszünk ott, mert nálunk a háziiparnak egész más és speciális a célja. Mi nálunk a mezőgazdasági háziipar, ahogy contemplálva van, nagyobb tiszteletben tartja az ipariúzó egzisztenciáját és nem konkurrál vele semmi téren sem.

Mind több helyen rendeznek már mezőgazdasági háziipari kurzusokat. Tavaly is száznál is több volt. Ezen a télen a számuk még jobban szaporodik és érdekes jelenség, hogy egy-egy ilyen kurzusra már a közeli falvak dolgozni szerető földművelői jelentkeznek. Néhány kilométert taposnak nap-nap után a hóban, hogy megtanulják a kosárkötést, a kosárfonást, egy kis faragást, mert úgy veszik észre, hogy ha nem csordul, hát csöppen s télen, mikor oly vékonyan gurul a garas, a ki a két keze munkájából él: nagy kegygyel fogadja a munkanyújtó, a bár kis keresetet nyújtó alkalmakat. És e kis szociális actióban megszívlelendő vonás, hogy a falunak gyöngébbjeit is foglalkoztatja. A falu asszonyainak, leányainak is ad dolgot, nekik való működési tért jelöl: a háztartási foglalkozás keretében jut nekik háziipari foglalkozás. A gyümölcs és zöldség feldolgozási és eltartási módjai ismertetésével juttatja őket új ismeretek birtokába s ennek nyomán új keresethez.

Azért szeretettel nézzük éppen a szervezkedés idejében a falu népét, a hogyan

a téli actiót fogadja és fölkarolja. Mindez megindítóan azt igazolja, hogy csak a foglalkoztatás alkalmát kellett megadni a mi népünknek: hajlandósága feléje fordult. Reménységgel sorakozik és ajka hálaszóra nyílik az iránt, ki jobb sorsukat nemes törődéssel, nagy előrelátással mind több és többnek szerzi meg, hogy télen által ne a tétlen sivárság kódos gondolatai csüggyessék, keserítsék lelkét.

HIREK.

— **Vármegyei ülések.** A közigazgatási bizottság és ennek erdőkihágási, erdészeti, fegyelmi, árvaügyi és adófelszámolási bizottságai f. hó 9-én tartják meg üléseiket a főispán elnöklete alatt.

December hó 20-án d. e. 10 órakor tartja meg a vármegye szokásos deczemberi rendkívüli közgyűlését, melyen folyó ügyek nyernek elhatározást. A tárgysorozatot, melynek közgyűlésre előkészítésével a f. hó 19-én d. e. 10 órakor tartandó állandó választmány fog foglalkozni, az alispán már szétküldötte a bizottsági tagoknak.

— **Birói áthelyezés.** A király Szabó Jenő dési törvényszéki bírót a kolozsvári törvényszékhez eddigi minőségben áthelyezte. Midőn e kiválóan rokonszenves és nagyképzettségű bíró áthelyezéséről megemlékezünk, nem tarthatjuk vissza azon érzelmünk nyilvánítását, hogy Szabó Jenő távozásával a dési kir. törvényszék egyik legnagyobb munkaerőjét s legképzettebb tagját veszítette el. Távozását őszintén fáljaljuk.

— **Kinevezés.** A m. kir. igazságügyminiszter Fejér József dési m. kir. törvényszéki joggyakornokot a mocsai kir. járásbíróvához aljegyzővé nevezte ki.

— **Pap-választás.** A pánczélesehi ev. ref. egyházközség folyó hó 4-én tartott gyűlésén egyhangulag nagy lelkesedéssel tiszteletes Gáspár János betlen-szentmiklósi lelkészt hívta meg papjának.

— **Egy körjegyző ünneplése.** Ritka szép és hatásaiban fölemelő ünnepség folyt le folyó hó

TÁRCZA.

Részvét.

Az emeleten meghalt valaki,
Kis fakoporsót vittek fel neki;
A szomszéd mind a folyosókon áll,
S csoportokban a temetésre vár.

És összesug: „egy vézna kis leány, —
Sebaj, maradt még nekik egy néhány!
Szegény emberre átok a gyerek,
Kenyeret kér és mindig pityereg!”

... Felszáll a tömjén, a pap könyörög,
Elmondja: hogy a szeretet örök ...
A nép szemében lassan könny fakad,
Az anyaszív meg csaknem megszakad ...

Epedés.

Valami gyötör, kinez, éget,
S úgy szeretném elsírni neked,
Elédbe mégis némán állok,
Mert szavakat rá nem talállok ...

Ha szived együtt érez velem,
Megérted szóvalam beszédem,
Hogy én elmondjam nem is várod,
Szemembe nézel s — kitalárod.

Balla Miklós.

Szekeres Ábel.

Irta: Jakab Ödön.

A minap reggel még az ágyban heverésztem,
mikor betoppan hozzám a szolgáló:

— Instálom, egy ember keresi a tekintetes
urat, most jött a vasuton.

— Hogy híjják?

— Valami Szekeres Ábel féle nevet emlegetett.

— Jól van. Vezesse a dolgozó szobámba.
Mindjárt felöltözöm s megyek.

Szekeres Ábel! Teremtő Isten, micsoda rég nem hallott név ez! De azért a tulajdonosára tüstént visszaemlékeztem s az emlékezés alatt úgy éreztem magam, mintha huszonöt esztendővel fiatalabb volnék. Hévesebben dobbant meg a szívem s lelkemben rég elalélt emlékek serkentek életre e névnek hallatára. Szinte hallani véltem a tisztes, fekete falu székely collégium hangos csengettyűjét, a mint hívogat a reggeli órákra s önkénytelenül egy pár görög szó jutott az eszembe. Az ablakom alatt elmenő emberek lármája úgy tetszett, mintha az iskola haszontalanokodó egykori tanulóársak zivaja volna. Még öltözk désem is szaporább lett sokkal a rendesnél, nehogy öreg tanárom hamarabb menjen be ismét az órára.

Mert hát Szekeres Ábel hajdanában tanulóársam volt, kivel nagyon ritkán tanultunk együtt, de mindig együtt verekedtünk. A tagba szakadt, nagy, otromba gyereket mindenki ismerte s minden osztályban az volt a „számár-pad“, a melyikben ő ült. Mikor engem az iskolába vittek, két osztálylyal járt akkor előttem s mikor az iskolát

elhagyta, két osztálylyal jártam én előtte. Nehéz feje nem birt a tudományokkal sehogy boldogulni, ámbar ő azt hitte, hogy csak a tanárok üldözik. Alig cseperedett fel embernői suhancznak: végképpen meggyűlölte a nyomtatott betűket. Hanem azért az érettségi vizsgát még a negyedik osztályban letette, a mi különben nála csak annyi-ből állott, hogy a német nyelv professzorának az ablakát beverte s azzal elment haza falusi gazdának.

A mint öltözködés közben ezeken a régi dolgokon borongtam, felismertem a hangját is a másik szobából. Az egykori érczes hangon kiáltotta az ebédlőben rendező szolgáló leánynak:

— Hallja, galambom! Hát itt a vendégeknek a szivarok hol állnak?

Nem kellett fáradni a leánynak, mert e pillanatban én is beléptem a dolgozószobába.

— Szervusz kedves Ábel!

— Szervusz fiu!

És megölelt megcsókolt a régi melegséggel.

— Hallottam a híradet, nagy ember lettél, az ország tüköre! Brávó, fiu!

Aztán megveregette a vállamat, nagy szeretettel és nagy erővel.

Ez a leereszkedő viselkedés még annak a boldog időnek volt a maradványa, mikor köztünk a legfőbb különbséget kiváltkék az tette, hogy ő erősebb volt, mint én.

— Szép dolog tőled, hogy nem felejtettél el és meglátogattál.

Ábel kiegyenesedett és önérzetesen szólt:

— Mit? Hát olyan parasztnak gondolsz te engemet, hogy nem tudom mi a kötelesség? Hi-

7-én délelőtt 11 órakor Betlenben az olvasókör nagytermében. Farkas Ferencz somkeréki körjegyzőt ünnepelték tisztelői, kartársai és barátai azon alkalmából, hogy 40 évi hosszas és buzgó szolgálatai elismerésül Ő Felsége az arany érdemkeresztrel tüntette ki. Az ünnepség fényét kiválóan emelte az a körülmény, hogy vármegyénk főispánja Gróf Bethlen Pál is megjelent azon és a kitüntetett tisztviselő érdemeit méltató lelkes szavak kíséretében tűzte Farkas Ferencz mellére az érdemkeresztet. Az ünnepelt megható szavakban mondott köszönetet. Az ünnepély után tiszteletére társas ebéd volt, melyen az első felköszöntőt Ő Felségére a vármegye főispánja tartotta, kiemelve az ünnepély jelentőségét abban, hogy a kitartó és becsületes munka föltétlen elismerésre talál legfelsőbb helyen is, a hol épen a kötelességérzet és kötelességteljesítés nemes példái mindenkor, mint kiváló erény — tűndököltek.

A hivatalos felköszöntőket sorrenden kívül is számos toaszt követte, a melyet legnagyobb részben az ünnepeltnek sokoldalú kiváló érdemeinek voltak szánva. A főispán kíséretében voltak Bándy György alispán, Schöffmann Imre pénzügyi tanácsos, pénzügyigazgató, Ferenczy Endre kir. főmérnök, Dr. Sztancsek Zoltán kir. tanfelügyelő és Dr. Horváth főispáni titkár. A kitüntetett körjegyzőt körközségei és kartársai f. hó 11-én külön is ünnepelni fogják.

— **A gazdasági egyletek szövetségének közgyűlése.** A gazdasági egyesületek országos szövetsége 1904. évi december hó 9-én tartja a rendes évi nagygyűlést és felkérte gazdasági egyesületünket is, hogy a nagygyűlésen a szabályok értelmében 5 taggal képviseltesse magát. — A nagygyűlésen egyesületünk képviselőiben leendő megjelenésre felkértek: Gr. Vass Béla, László László, Gocs Sándor, Szappanyos Ágoston és Szemmáry József.

— **Kötszeres sós víz a lakosoknak.** A vármegyei gazdasági egylet feirátot intézett a pénzügyminiszterhez, melyben arra kérte, hogy a megyénkben több község határában létező sóskútak vízmennyiségéből, a mennyiben a kút vízbőségéből a szomszéd falvak lakosainak is jutna, a felesleget képező vízmennyiséget a szomszédos takarmányhiányban szenvedő községek állatállománya részére is kiszolgáltassák. Miniszter a sójövédéki törvények és szabályok 9. §-ára való tekintettel, megtagadta ugyan a kérés teljesítését, megengedte azonban, hogy a vármegye községeinek mindama lakosai részére, kiknek ingyen sós víz élvezetére jogosultságuk van, a jövő év május 1-ig az eddig élvezett sós vízmennyiségnek kétszeresét szolgáltatassák ki.

szen igaz, hogy én nem vagyok holmi tintanyaló ember, hanem csak afféle „földnépe“, aki abból él, hogy turja a mezőt, mint a vakondok esztendőről esztendőre; de azért csak számítok valamit a magam fajtája közt! Te, olyan ökre s olyan fiainak nincsen a faluban senkinek, mint nekem!

— Örvendek Ábel!

Leült a székre, elharapta egy szivarnak a végét és rágyújtott.

— Ne gondold, hogy olyan sült paraszt, semmi ember vagyok! Elismerem, hogy nem sokat tanultam, hanem azért falun is csak surlódik az ember. Mi is hallunk a világról egyet-mást! Mi is tudjuk, hogy megölték a németek Kossuthot.

Szörnyű hangosan beszélt, a mivel láthatólag mutatni akarta, hogy nincsen elmaradva nagyon a világtól.

Azonban hiába kiabált, mert egész külseje folyvást ellene szólt. A ruházatját akár el se hozta volna! Vastag vászon ing szürkéllett ki a barna daróc kabát alól s a kabátján hat gombháznak csak két gomb állott rendelkezésére. Hosszu száru, nehéz csizmát viselt, melynek gondozatlan fejbőrét vörösre csávázta otthon a mezők hajnali harmata. Feltört kezein erősen meglátszott az eke szarva és a nehéz-kasza-munka.

— Tudod, miért jöttem, hogy meglátogassalak olyan messze földről? — kérdezte tőlem komoly nyomatékkal.

— Nem tudom Ábel! De jól tevéd, akár miért jöttél.

— Persze az efféle hires-hires uri emberek mindent elfelejtenek! Emlékszel, hogy egyszer veled és Varga Sándorral mit fogadtunk volt a

— **Halálozás.** Komáromy Gyula nyug. főállatorvos Désen, december hó 3-án elhunyt. A megboldogultnak gyászoló családja a következő szomorújelentést adta ki:

Alólirottak mély fájdalommal tudatják Komáromy Gyula cs. és kir. nyug. főállatorvosnak folyó hó 2-án éjjel 11 órakor, életének 54-ik, özvegységének 4-ik évében, hosszas szenvedés és a halotti szentségek áhitatos felvétele után történt halálát. Temetése folyó hó 4-én délután 2 $\frac{1}{2}$ órakor lesz Kisszekeres-utca 20. számú lakásáról a róm. kath. egyház szertartása szerint a rózsahegy temetőbe. Az engesztelő szent mise folyó hó 5-én délelőtt 10 órakor fog bemutatni a helybeli Szent-Ferencz-rendiek templomában. Nyugodjék békességben! Dész, 1904. december hó 3-án. — Komáromy Mariska Dobay Lajosné, Dobay Lajos, Dobay Magduska, leánya, veje és unokája. Komáromy Károly, Komáromy Mária özv. Rabel Ferenczné, Komáromy Emma és Komáromy János, mint testvérei.

— **Egy betörő letartóztatása.** Jó fogást csinált a kolozsvári rendőrség egy polgári rendőre Désen, hol egy régóta keresett betörőt sikerült letartóztatnia. Egy Kolozsvárt elkövetett lopás tettesei után bevezetett nyomozás adatai ugyanis Désig vezettek, hol egy Temse László nevezetű szolgálégyen ideiglenesen tartózkodott. Az uriasan kiöltözött legényt egyk helyi szállodában tartóztatta le a detektiv és a másnap reggeli vonattal Kolozsvárra szállította. A furfangos betörő kinel üvegágót és feszítő vasakat is találtak, két ízben kísérette meg a szökést, de eredménytelenül. A mint a vonat a kolozsvári utban levő első órához érkezett, Temse a coupé mellékhelyiségének ablakát kitörte, kimászott és leugrott a vonatról. De vesztére, mert a pályáról észrevette és elfogta. Jelenleg a kolozsvári ügyészség fogházában ül, hogy elvegye büntetését azért a sok betörésért, melyek között, nem lehetetlen, néhány dési is szerepel.

— **A nőegylet táncestélye.** A dési jétekonyczélú nőegylet 3-án este tartotta meg idei első táncestélyét, mely minden tekintetben méltán sorakozik az egylet előző évi sikerült mulatságaihoz. A közönség zsúfolásig megtöltötte a vármegyei ház nagytermét s reggelig mulatott, tombolázott az árvák javára.

Tüzes Karácsonné a rendezőség elnöke lekötelező szívélyességgel töltötte be az elnöki tisztét. — Ő rendezte a tombolát is s utolsónak távozott a mulatságból. Ideiktatjuk még, hogy a második negyest 60pár tánczolta, a mi dési viszonyok között valóban eseményszámba megy.

— **Gyümölcstermelők figyelmébe.** A vármegyei gazdasági egylet a folyó év őszén közel 4000 drb. oltvány szállítására kapott előjegyzést, miért

is — tudva azt, hogy a tordai kertmunkást képző iskola ezen nagy mennyiséget a 2 évben is szenvedett fagy-kár miatt I-ső osztályu oltványokból nem képes szállítani, feliratban kérte a földművelésügyi minisztert, hogy az ősszel és tavasszal szállítandó oltványszükségletünk kedvezményezett árban leendő beszerzésére más I-ső osztályu oltványokban gazdagabb állami faiskolát jelöljön ki. November 10-én 3 faiskolából 6000 darab oltványt utalványozott a miniszter, de azoknak ősszel való szállítása már lehetetlenné vált, mert november 12-én beállott az erős tél, miért is az oltványok szállítása tavaszra marad. Az egylet különben tavaszi szállításra a múlt évek gyakorlata szerint a saját számlájára 200 darab körteoltványt rendelt oly célból, hogy azokat lehetőleg a beszerzési áron Désen és Dés vidékén helyezze el, hogy Désen az év minden szakában a ma még hiányzó körte gyümölcs kapható legyen.

— **Halálos kimenetelű verekedés Betlenben.** Folyó évi november hó 28-án a Betlenben tartott országos vásár alkalmával Klein Ignácz bérlőnek 2 bérese egész délután a korcsmában dőzsölt. Este felé a fent nevezett bérlő Unisor Flóra bíróját a korcsmába küldte azon utasítással, hogy a béreseket azonnal küldje haza. A mint Unisor a béreseket figyelmeztette, hogy már elég volt az ivásból s térjenek haza, Jancsó Miklós és Timár Ferencz béresek annyira felbőszültek s a kötelességét teljesítő Unisort egy bottal — még mielőtt védekezhetett volna — úgy fejbe ütötték, hogy Unisor eszméletét veszítve 4 nap múlva meghalt. A csendőrség jelentése folytán a kir. bíróság a vizsgálatot bevezetve a bonczolást elrendelte s megállapította, hogy Unisor feje négy helyen koponyatörést szenvedett. Unisort 7 gyermeke és özvegye gyászolja.

— **Gépmegrendelések felbőlyagzása.** Azokat az okiratokat, a melyeket egy miniszteri rendelet alapján megkövetelnek a gazdasági gépekre szóló megrendelések gyűjtésénél, hitelesíttetni kell. Ehhez a hitelesítéshez egyes hatóságok megkivánták a bélyegilleték lerovását, mások nem. A kereskedelmi miniszter most kiadott 66705—1904. számú rendelete oly módon rendezi a kérdést, hogy a hitelesítést teljesen bélyegmentesnek mondja ki.

— **Az első leánykiházásitási egyletnek** mai számunkban levő nyilttéri közleményére felhívjuk olvasóink figyelmét azzal, hogy véleményét fűgessze fel, míg a támadások ellen indított sajtóperben a független bíróság nem hoz ítéletet.

— **Takarmány hiány.** Pánczélcsehről írják, hogy ott a takarmány hiány oly nagy, hogy három ember a lovait lőtte agyon, mert nincs mit enniük adjanak.

A népszanatoriumi sorsjáték. A József főherceg sanatoriumi sorsjáték sikere oly lelkesen működő hölgyárda fáradhatatlan buzgósága kö-

Akaratlanul elmosolyodtam, a mint tovább aggodalmaskodik:

— Félek, hogy az a kölyök elparasztosodik, ha még a legjobb barátaitól is így visszahuzza magát. Mi lett volna belőlem eddig, ha hébe-korba egy-egy urral össze nem vetődtem volna és nem surlódnám köztük!

Nagyot fűjt és fölállt a helyéről. Jelentős szemhunyorítás kíséretében intett nekem, hogy várjak csak egy kicsit. Aztán az ajtó mögé sietett egy székhez, melyen roppant nagy köpönyege hevert. Azt egy darabig forgatta, gyurta, jobbra-balra, míg utoljára kivett belső zsebéből egy kék keszkenőbe csomagolt valamit.

— Nem jöttem üres kézzel, fiu! Hoztam neked is valamit! — mondá, a keszkenőt kibontogatva nagy óvatossággal.

És kigöngyölt belőle egy szakadozott könyvet s átnyújtotta nekem:

— Nesze, te sok uri asszonnyal és emberrel állsz levelezésben! Ennek a könynek hasznát lehet venni. A feleségem hozta a házuához s rég elhatároztam vele, hogy neked fogom adni. Te okos ember vagy, de az okos ember is lehet még okosabb. Ezt én mondom!

Elvettem a könyvet és szépen megköszöntem. Valami együgyi munka volt: kész levelek, verses köszöntők jámbor gyűjteménye, jámbor emberek számára.

E közben a feleségem is bevetődött hozzánk. Bemutattam az asszonynak Ábelt, aki örömeiben azt sem tudta: hova legyen.

— Csókolom a kezeit nacscsád lelke!

Maros partján? Azt fogadtuk fráter, hogy felkeressük egymást huszonöt év múlva és megisszuk a baráti poharat. Látod, én emlékszem, pedig sok bajom van! Nem volt az a nap, hogy eszembe ne jusson! Huszonöt esztendeje már, hogy éjjel-nappal számítgatom a fogadás idejét. Még a tavaly letelt. De ti nem jöttetek felém, a szegény falusi paraszthoz. Na hát eljöttem én! Én a szavammal nem szoktam játszani.

Megvallom, hogy némi szégyenfélét éreztem magamban, mikor ez a faragatlan, becsületes ember arról a fogadásról beszélt, melyet valamikor három boldog gyermek tett a Maros partján, de a melyet az élet nekem bizony már régen kivert a fejemből.

Mentegetőztem:

— Hogyne emlékezném, de lásd....

— Ne hazudj fiu! — vágta el a szavam. —

Te sem emlékszel már, valaminthogy Varga Sándor sem tud immár róla.

Lehorgasztotta a fejét és elgondolkozott.

— Vargát is meglátogatom, — mondá kevés idő múlva. — Róla is hallottam. Jó hivatala van a kölyöknek, azt beszél.

Szelid lemondással bólogatta a fejét.

— Hát... nektek áll a világ, nem nekem!

Hirtelen felbehagyta ezt és egész közel hajolt hozzám:

— Te! Hát Varga látogat meg sokszor?

— Nem volt nálam soha.

— Komisz, ordinaré ember! Hát nem tud feljönni hozzád legalább egy rövid hétre egész családjával? Hiszen itt jól elfértek! Na, ezért, ne félj, lehordom a kölyköt!

vetkeztében biztosítva van. De a nemes emberbaráti célú mellőzőleg méltányolva ez a sorsjáték már magában is méltó a legteljesebb pártolásra. Az egyesület elnöksége elhatározta, hogy a hatóságilag 22,000 koronára becsült komplett briliáns ékszer nemcsak a fővárosban, de az ország nagyobb városaiban is közszemlére teszi. Erről a főnyereményről a következőket mondhatjuk: azoknak az eddig is önfeláldozással buzgólkodó hölgyeknek, a kiknek módjukban volt a gyönyörű kollekciót látni, odanyilatkoztak, hogy a József főherceg Sanatorium-Egyesület nem kívánja ellenszolgáltatás nélkül a jótékonyt.

— **Az elhagyott gyermekeknek a községhez való kiadatása.** A belügyminiszter 1904. évi 52,042. sz. általános rendeletet intézett valamennyi árvaszékhez, miután ismételt felmerült az a kérdés, hogy a 7 éven felüli gyermek elhagyottnak nyilvánítandó-e akkor is, ha a község annak tartását és gondozását előre elvállalja? Az 1—1903. sz. szabályzat 1. §-a értelmében: „elhagyottnak kell nyilvánítani azokat a 15 éven alól levő, vagyontalan gyermekeket, akiknek eltartásra és nevelésre köteles és képes hozzátartozói nincsenek (1877. évi XX. t. cikk 11. §-a) és akiknek eltartásáról és neveléséről a rokonok, jötevők, jótékony intézetek vagy egyesületek kellően nem gondoskodnak.” Miután a szabályzat világosan és taxatív felsorolja, hogy mely esetekben kell a gyermekeket elhagyottnak nyilvánítani és miután a szóban levő esetek közt az, hogy azok a 7 éven felüli gyermekek, akiknél az eltagadottá nyilvánítás okai fenforognak elhagyottá ne nyilvánításának, ha az illető község a gondozást elvállalja, nemcsak felsorolva nincs, de szándékosan kihagyott: a belügyminiszter mostani rendelete szerint az elhagyottá nyilvánítás abból az okból nem mellőzhető, hogy az illető község a gondozást az elhagyottá nyilvánítás előtt elvállalta. Felmerült továbbá az a kérdés is, hogy az elhagyottá nyilvánított 7 éven felüli gyermek kiadatandó-e a községnek, ha a község tartását elvállalja? Erre nézve a miniszter értesíti, az árvaszékeket, hogy a Gyv. Sz. 51. §-a világosan felsorolja, hogy kik kérhetik a kiadást. Következésképpen az elhagyott gyermekek csak azoknak adhatók ki, akik a kiadást kérhetik. Ezek közt pedig a község elő nem fordul. Így az elhagyott gyermek a községnek állami gyermekmenhely kötelezőből ki nem adható. Önként értendő az, hogy ha a községnek árvaháza, avagy egyéb megfelelő jótékony intézete van: abban a gyermek elhelyezhető.

Irodalom.

* **A világ legolcsóbb folyóirata.** Ezt a címet ambicionálja magának az „Érdekes Könyvtár” könyvvalakuszepeirodalmi folyóirat, amennyiben előfizetési árát egész évre 2 koronában, félévre 1 koronában állapította meg. E csekély ár dacára a lap csak elsőrangú hazai és külföldi írók legkiválóbb elbeszéléseit, novelláit és költeményeit közli. Folytatásos cikket sohasem ad, minden füzet telje-

Es úgy megesőkölt, hogy piros lett a helye, mintha csalán csipte volna meg.

Többet nem tudott szólni, csak nézett, hol rám, hol meg az asszonyra és könybelábadt szemmel csóválta a fejét.

Mikor aztán a feleségem ismét eltávozott, jóságos szigorral a szemem közzé nézett:

— Megbecsüld ezt az asszonyt fiu! Ezt az Isten is neked teremtette!

S mellékesen utánna veté:

— Különb az enyim is jó nekem.

Az ebédet vígan költöttük el. Szekeres Ábel rengeteg sok gyermekkori csinyt mesélt el a multból, melyekre most is úgy emlékezett meg, mint én a tegnapi dolgokra. Látszott, hogy az ő életében azoknál pontosabb esemény édes-keves történék azóta.

Délután, diskurálás közben, megkérdeztem tőle:

— Ugy-e, Ábel? Te még nem jártál itt Budapesten?

— Nem én soha! Örvendek, hogy láttam. Bolond egy nagy város!

— De hiszen te nem láttál még semmit, csak

sen befejezett, szép könyvet képez. A lap speciálitása a „Rejtérvnyvilág” állandó ingyenes melléklet. Speciálitásnak nevezzük, mert csak ez a lap nyújtja olvasóinak azt a kedvezményt, hogy kivétel nélkül, minden egyes rejtérvny-megfejtőnek egy szépirodalmi művet ad jntalomképpen. Az előfizetési összeg az „Érdekes Könyvtár” kiadóhivatalába (Budapest, V., Kálmán-utca 2.) küldendő, ugyanonnan kérhető ingyen és bérmentve mutatónyfüzet és előfizetési gyűjtő-ív is.

* **A „Zenélő-Magyarország” zongora és hegedű zeneműfolyóirat** most megjelent XI. évfolyam 23. füzet a következő szép zenemű ujdonságokat közli: I. Lengyel Miska „Orgonafa virágzik a kert alatt”. II. Iványi Iván „Édes anyám, mondja meg a galambomnak helyettem” (baka-nóta), Két szép magyar dal. III. Huber Sándor „Cabaret” francia-négyes a legújabb kuplék és cbansonok ujdonságaiból összeállítva. IV. Heidelberg Albert „Valse mignone” szalon darab. Ily gazdag tartalommal jelenik meg e minden zenekedvelőnek kiváló fontosságú zeneműfolyóirat minden egyes füzet, úgy, hogy előfizetői az érdekesebb zeneműveket, melyek az év leforgása alatt megjelennek — a havonta kétszer megjelenő füzetben, mindenkori 10—12 oldalon kapják. Előfizetési ára egész évre (24 füzetre) 12 korona, félévre 6 kor., negyedévre (6 füzetre) 3 korona. Egyes szám 60 fillér. Előfizetni a most folyó IV. évfolyadra, valamint az előző évfolyadokra is, a „Zenélő-Magyarország” (Klökne Ede) zeneműkiadóhivatalában (Budapest, VIII., József-körút 24/II.), hol egyúttal minden nyomtatásban megjelent zenemű, a legolcsóbban megszerezhető. Kiváratra a „Zenélő-Magyarország” eddig megjelent füzetének részletes tartalomjegyzékét ingyen és bérmentve küldjük meg.

NYILT-TÉR.

Tájékoztatásul.

Az Első Leánykiházasi Egylet m. sz. és annak igazgatósága rövid idő óta cél táblájául szolgál a leggyűlölködőbb és bosszuvágyó támadásoknak, melyek mindannyian hazugságoktól, ferdtésektől és torzításoktól csak úgy hemzsegek.

Méltóságon alulinak tartjuk, hogy ezen támadásokra reagáljunk. Csak annyi szolgáljon tagjaink tájékoztatásul, hogy az Első Leánykiházasi egylet m. sz. kebelében semmi olyas nem történt, ami nyugtalanságra okot szolgáltatna és hogy ezen üzelmek tisztán egy rendezett hajszára vezetendők vissza.

Üzletmenetünk zavartalan folyásáról különben is látjuk, hogy érdekelt tagjaink, valamint általában a nagyközönség ily minősíthetetlen támadásokról a helyes ítéletet magának megalkotni tudja.

A sajtópert, az egyedüli védelmi eszközt, mely ily esetekben rendelkezésre áll, mind ezen támadások ellen, már is folyamatba tettük. Budapest, 1904. november 30.

Az Első Leánykiházasi Egylet Igazgatósága.

Kiadja a szerkesztőség.

egy néhány utcát. Pedig van itt sok megnézni való.

— Mi a patvar?

— Például ma este nézd meg a színházat. Tagadólág intett a fejével.

— Nem kell nekem! Nem szeretem én a komédiát. Egyenes ember voltam egész életemben. De kevés idő múlva megfogta a kezem és azt mondta:

— Te! Hallottam nálunk, hogy mutogatnak itt egy négy mázsás kisasszonyt. Igaz?

— Lehet!

— Na, azt mégis szeretuém megnézni, ha immár itt vagyok.

Néhány perczig gondolkozott s azután folytatá:

— Különb nem lehet. Ma este okvetlenül haza kell utaznom: az egyik tehenem borjúzó. Félek, nehogy baj történjék, ha nem vagyok otthon.

Es este csakugyan vissza is utazott távoli, bekésséges falujába, hogy turja tovább a mező göröngyét és mindennap egy napot öregedjék:

En pedig még az ágyamban is folyvást azon gondolkodtam, hogy az élet utjai mennyire szétválnak, ha egyszer az iskola falait elhagyók....

Eladó ház.

DÉSEN, A FÜRDŐ-UTCZÁBAN

a Főtértől alig 200 lépésre

¹/₃-ad hold terjedelmű házastelek

3 lakosztályos lakóházzal

²-¹⁰ és melléképületekkel

sürgősen eladó.

Értekezhetni: lapunk kiadóhivatalában.

Sz. 8722—I.

1—2

HIRDETME NY.

Alulírott vasútigazgatóság közhirre teszi, hogy az üzemkezelésében levő Zsibó—nagybányai vonal 288—289. szelvényei közt levő Szamos ártéri hid helyreállítási és 15 méteres nyílással leendő bővítési munkálatait, melyek összesen 33000 korona összeggel vannak költségelve, vállalati úton szándékozik végrehajtatni.

Az építésre vonatkozó tervek és műszaki iratok Désen, a szamosvölgyi vasút üzletigazgatóságának műszaki osztályában a hivatalos órák alatt ajánlkozni szándékozők által megtekinthetők.

E munkának elvállalására vonatkozó zárt írásbeli ajánlatok legkésőbb 1905. évi január hó 15-ik napján d. e. 11 óraig nyújtandók be Désen, a szamosvölgyi vasút igazgatóságánál.

A boríték külső oldalán ajánlat a 288—89. szelvényben levő hid építésére felirattal látandók el.

Az ajánlathoz a vállalati összeg 5%-ka bántpénz gyanánt csatolandó és pedig vagy készpénzben, vagy biztosítékul kijelölt érték-papírokban.

Fentartjuk magunk részére a jogot, hogy tekintet nélkül az ajánlott vállalati összeg nagyságára, a munkával bárkit bizhassunk meg.

Táviratilag tett, vagy elkészve beadott ajánlatok a versenytárgyalásból kizáratnak.

Dés, 1904 december hó 2-án.

A szamosvölgyi vasút igazgatósága.

THE MUTUAL

new-yorki életbiztosító társaság

a világ összes életbiztosító társaságai között az

= első helyet =

foglalja el úgy a kötvénytulajdonosoknak teljesített fizetéseket illetőleg, melynek összege

3.268.000,000 frankot,

valamint biztosítéki alapja tekintetében is, mely

2.081.977,521'55 frankot

tesz ki. Az érvényben lévő élet- és járadék-biztosítások összege 1903 december 31-én

7.500.923,900'57 frank.

Magyarországi vezérigazgatóság:

Budapest, VI. Andrassy-út 20.

Szolnok-Dobokamegyei főügynökség:

Ordentlich Mór

bornagykereskedőnél és likörgyárosnál DÉSEN, ahol a díjfizetések is teljesíthetők. 1—3

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVÍZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMES IZÜ-TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

1087—904. hsz.

Árlejtési hirdetmény.

A nagym. vallás- és közoktatásügyi miniszter úr folyó évi november hó 7-én 4693. eln. sz. és ezzel kapcsolatban a nagym. költségvetési bizottság m. kir. miniszter úr folyó évi november hó 24-én 78146. sz. engedélyező rendeletei folytán a Szamosújváron építendő gör. kath. plébánia-templom építési munkái kivételének biztosítására 1905. évi január hó 10-ikének d. e. II. órájára a dési kir. építészeti hivatal helyiségében zárt írásbeli ajánlatok útján versenytárgyalás tartatik. A tejesítendő építési munkálatok a következők:

I. Föld, kőműves és elhelyező munka	36958 K. 22 fill.
II. Cementmunka	768 „ — „
III. Ácsmunka	2359 „ 69 „
IV. Asztalosmunka	2237 „ — „
V. Bádógosmunka	5506 „ 42 „
VI. Vasmunka	1154 „ 36 „
VII. Villámhárító-berendezés	450 „ — „
VIII. Berendezési munkák	5800 „ — „

Összesen: . 55233 K. 69 fill.

Ajánlatok tehetők az egyes munkákra külön-külön, vagy az összes munkákra együttesen is. Azonkívül szintén ezen versenytárgyalás alkalmával ajánlat teendő a belső művészi festésre, mely 3000 koronával van előirányozva, de e munkára nézve csakis külön ajánlat adható be, megjelölve, hogy a belső művészi festésre a nyertes vállalkozó annak idején a művezető felhívására rajzokat készíteni s azokat előzetes jóváhagyás végett a művezetőnek bemutatni tartozik. Az építkezés megkezdésének idejére nézve 1905. évi április hó 1-e, befejezésnek határidejére nézve pedig a belső művészi festés kivételével, 1905. évi augusztus hó 15-ike, mint legkésőbbi határidők köttetnek ki. A belső festés csakis a falak teljes kiszáradása után, de a művezető felhívására azonnal lesz megkezdendő és oly erővel folytatandó, hogy az a megkezdéstől számított két hónap alatt befejeztessék. A kőműves munkák vállalkozója állványait a belső festési munkák elvégezhetése végett fentartani, illetőleg azokat díjtalanul megfelelően felállítani köteles, a festő munka vállalkozójának utbaigazítása szerint, azon esetben is, ha a festés esetleg csak az 1906. évben lesz végezhető.

Versenyezni óhajtók felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat a dési kir. építészeti hivatalhoz címezve, 1905. évi január 10-ének d. e. II. órájáig annyiival inkább igyekezzenek beadni, mivel később érkezett vagy távirati ajánlatok figyelembe nem fognak vétetni. Az ajánlathoz az általános feltételekben előírt, a vállalati összeg 5%-nak megfelelő, s készpénz vagy óvadékképes értékpapirokból álló bányapénz csatolandó. Felülfizetést kérő ajánlatok nem lesznek figyelembe vehetők.

A szóban forgó munkálatokra vonatkozó műszaki művelet, valamint az általános és részletes feltételek a nevezett kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Dés, 1904. évi december 3.

M. kir. államépítészeti hivatal.

Sz. 300—1904. végrh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a marosvásárhelyi kir. járásbírósnak 1901. évi Sp. II. 612. számú végzése következtében Dr. Brada Sándor ügyvéd által képviselt marosvásárhelyi versenyegylet javára, Fejérvári Jenő ellen 400 kor. s jár. erejéig 1902. évi április hó 12-én fogatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 3900 K. becsült következő ingóságok, u. m.: 6 drb. ökör és cséplőgép nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a betleni kir. járásbírósnak 1904. évi V. 76/4. számú végzése folytán 187 K. 76 fill. hátralék tökéltetése, ennek 1902. évi július hó 25-ik napjától járó 5% kamatai, váltódíj és eddig összesen 86 K. 09 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Sárváron, adós lakásán leendő megtartására 1904. évi december hó 9-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénz fizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsárón alól is el fognak adni.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítottatik.

Kelt Betlenben, 1904. évi november hó 11. napján.

Somlyói Adolf.
kir. bírósági végrehajtó.

A leghiresebb kötőgépek

házi és ipari célokra

I. styriai kötőgépgyár

magyar képviselete

Budapest, VII., Erzsébet-körút 23. sz.

Részletfizetésre is kapható.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Varrógépek és kerékpárok raktára

FOGL JÓZSEF LAJOS.

4—7

Sz. 3006—904.

Árverési hirdetményi kivonat.

A nagyilondai kir. járásbírósnak, mint telek- és ingatlan-nyilvántartó közbirré teszi, hogy a Magyarláp- és vidéke gazdasági hitelszövetkezet végrehajtónak Friedman Ábrahám, illetve jogutódai végrehajtást szenvedők elleni 780 korona tökéltetése és jár. iránti végrehajtási ügyében a nagyilondai kir. járásbírósnak területén levő, Nagy- bony községében fekvő, a nagybonyi 472. számú telekjegyzőkönyvben A. + 1. rszra 476 korona, a 2. rszra 4 korona, a 3. rszra 5 korona, a 4. rszra 9 korona, az 5. rszra 6 korona, a 6. rszra 10 korona, a 7. rszra 9 korona, a 8. rszra 2 korona, a 9. rszra 2 korona, a 10. rszra 6 korona, a 11. rszra 3 korona, a 12. és 13. rszra 3 kor., az 594. sz. tjkvben A. + 1. rszra 148 korona, az 590 sz. tjkvben A. + 2. rszra 33 koronában

ezennel megállapított kikiáltási árban, azonban a 472. sz. tjkvben C. 5, az 594. sz. tjkvben C. 8, az 590 sz. tjkvben C. 7. sorszám alatt Friedman Ábrahám szül. Lázár Helena javára bekebelezett haszonélvezeti jog azon esetre, ha a 472. sz. tjkvben C. 1—4. sorszám alatt Magyarláp- és vidéke gazdasági szövetkezet, Voith Gergely és társai, Simon Leopold és Voith Gergely javára 400 forint, 300 korona, 600 korona és 1000 kor. tőke s jár. erejéig bekebelezett követelések kiegyenlítésére 3500 korona, az 594. sz. tjkvben C. 1—5. sorszám alatt Magyarláp- és vidéke gazdasági szövetkezet, Simon Leopold, kir. kinestár, Voith Gergely és Hirsch Dávid javára 400 frt, 600 kor., 78 kor., 14 fillér, 100 kor. és 128 kor. tőke és járulékaik erejéig bekebelezte tt követelések kiegyenlítésére 3000 korona és az 590. sz. telekjegyzőkönyvben C. 1—5. sorszám alatt most nevezettek javára fent írt összegek kiegyenlítésére ezen 3000 koronában megállapított vételár megígértetnek, a haszonélvezeti jog érintetlen marad. Ellenben az árverés hatálytalanná válik és az ingatlanok a haszonélvezeti jogra tekintet nélkül fognak elárvereztetni és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1905. évi február hó 27-ik napján délelőtti 9 órakor Nagy- bony községében a községházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881. évi LX. törvényezikk 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt I. M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bányapénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt szolgáltatni.

Nagyilondán, 1904. évi szeptember hó 29-én.

Dr. Horváth, kir. albiró.

Világhírű!

a „REKORD” festészeti műintézet a kiválóan sikerült életnagyságu arczképeiről, melyeket elismert művészek által készített. Szamos (kir. közjegyző által hitelesített) elismerőlevel a világ minden tájáról. ☼☼☼

Elsőrangú képek árai:

Olaj-, aquarell- és pastellfestésben fénykép után 48—63 cm. nagyságban, ára 20 kor.
Legfinomabb kivitelű Blomm-, Platin- és kréta-rajz, ára 5 kor.

Részletes árjegyzék bérmentve.

Egy életnagyságu képet készítünk mindenkinek teljesen ingyen, ha részünkre 3 rendelést szerez és azokat egyenkint vagy egyszerre beküldi. ☼☼☼☼☼☼☼☼

„REKORD” festészeti műintézet

Budapest, VII., Rottenbiller-utca 46.

1—10

4%-os

PÉNZ

törlesztés kölcsönöket nyújtok budapesti és külföldi elsörangú pénzintézetektől a földbirtok és ingatlan 3/4 értékeig I. és II. helyre 15—65 évig terjedő időtartamra.

Személyhitelt! papoknak, katonatiszteknek, állami- és magánhivatalnokoknak, kereskedőknek és iparosoknak kezes és kezes nélkül 1—15 évig terjedő időre gyorsan és diszkrétan. Bank- és magánadósságok convertálása.

5—7 (Válaszbélyeg)

LANG SAMU,

Budapest, VI., Nagymező-ut. 12.

A kölcsön nem záloglevelekben, hanem készpénzben lesz folyósítva.

Értékpapírok és részvények a legmagasabb napi árfolyam mellett megvételnek.

Ostálysorsjegyek: 1/1 K. 12—, 1/2 K. 6—, 1/4 K. 3—, 1/8 K. 150.

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságu Portland-Cementet ajánl olcsó áron a

Brassói Portland-Cement-Gyár

BRASSÓBAN.

Désen kapható: BRUGOVITZ JÓZSEF fűszerkereskedésében.

30—30

Nyomatott Demeter és Kiss könyvnyomdájában, Dész 1904.